

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 16: Ad Grosphum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A piam appellat Horatius, qua hircum Catullus id, quod nareis offendit, *nasorum pestem*.

SPARGENT OLIVETIS, &c.] id est, exoliuetis fient violaria, myrteta, roseta, &c. & quibus in locis oliuæ nascebantur, in ijs myrti, violæ, & suauissimi flores decerpentur.

TYM SPISSA RAM. LAVR.] laurinon numerantur in arboribus umbriferis, neque vel ramos habent ita explicatos vel frondeis ita densas, ut earum umbra solis ardorem arcere possit. veruntamen tantus est (inquit Horat.) hominum luxus, tam inusitata delicia, tantum denique nouarum, & exquisitarum voluptatum studium, ut etiam lauri arte adhibita frondibus siluescant, latissimæque ramos suos diffundat ad excludendos solis ardores.

FERVIDOS EXCLVDET ICTVS] sic legendum, & ita habent emendatiores libri & veteres, & impressi. Nam quod in quibusdam legitur *Excludet aestus*, nata hæc scriptura est ex annotatione, & declaratione verborum *feruidos ictus*, cum ad ea ascripisset studiosus aliquis bonarum litterarum, id est, solis aestus. Eleganter enim & erudite dixit Horat. *feruidos ictus*, pro caloribus solis. sic

B Lucret. lib. 2. Luminis ictum dixit. *Qui quoniam quodam gignuntur luminis ictu.* & paullo antè de colore. *Recta, aut obliqua percussus luce refulget.* & lib. 5. *Luna potest solis radijs percussa nitere.* Itaque apud eundem tela diei sæpe usurpatur pro luce diei & lumine solis. & radiatorum ictus, pro solis calore eod. lib. 5. *Et radijs solis cogeant undique terram Verberibus crebris extrema ad limina aperta,* &c. i. bid. *Vi queat accendi paruis ardoribus ictus.* i. bid. paullo post. *Astiferum ut tantum radiatorum exangeat ictum.* & lib. 6. *Aut dissoluantur solis super icta calore.*

NON ITA ROM. PRÆSCR. &c.] ordo & structura hæc est: non ita præscriptum est auspicijs Romuli, & Catonis, veterumque norma.

CENSVS] census est, tota rei familiaris æstimatione: lege annotation. ad illum locum, *Præconē tenui censu.* epist. 7. lib. 1.

C COMMVNE MAGNV] commune, τὸ κοινόν, quo Latino vititur M. Tullius non vno loco.

NULLA DECEMPED. MET. &c.] nulla illis erat priuata porticus obiecta septentrionibus, in qua inambularent æstiuo tempore, ita lata, ut decempedis eam committerentur. vide Vitruu. *metata* autem positum videtur pro *mensa*, idque πρὸς τὴν μέτραν, quod probat Prisc. lib. 8. Natum ex veterum more, qui in agrorum diuisione atque assignatione perticis ac decempedis agrorum modum exquirebant, quod erat metiri, & metari. solebant iidem limitibus & metis agrorum modos & formas circumscribere atque includere. Virg. diris. *Pertica, qua nostros metata est impia agellos.* & Horat. Saty. 2. lib. 2. *videas metato in agello Cum pecore & natis fortem mercede colonum.*

EXCIPIEBAT.] Sat. 4. lib. 1. *Neque enim cum lectulus, aut me Porticus excepit, desum mihi.*

NEC FORTVITVM SPERN.] vetabant leges, ne quis locum ruri forte fortuna oblatum sperneret, in quo iaceret: quia non sinebant villas

sumtuosas, & porticus ædificare. ita necesse erat in fortuito cæspite recumbere, vel ex cæspitibus & luto domunculas ædificare.

CÆSPITEM] agellum, ἐλάσιον, vel cæspitem, locum intellige, in quo negotijs soluti quiesceret ac recumberent, vel lateres è cæspite, vnde ædificarent.

NOVO SAXO] non rediuiuo lapide, sed nouo, & viuo. ut apud Virg. *Æn. 1. Intus aqua dulces, viuoque sedilia saxo.* De templis Deorum reficiendis Od. 6. lib. 3. *Delicta maiorum immeritus lues, Romane, donec templa refeceris Ædeisque labentis Deorum.* & Saty. 2. lib. 2. *quare templa ruunt antiqua Deum?*

AD GROSPHVM.

Ode 16.

Tranquillitatem animi optari ab omnibus: eam verò non congerendis opibus, honoribusve consequendis, sed coercendis cupiditatibus comparari.

O Tium diuos rogat in patienti
Prensus Aëreo, simul atra nubes
Condidit Lunam, neque certa fulgent
Sidera nautis:

Otium bello furiosa Thrace,
Otium Medi pharetra decori,
Grosphæ, non gemmis, neque purpura ve-
Nale, neque auro.

Non enim gaze, neque consularis
Summouet lictor miseros tumultus
Mentis, & curas laqueata circum
Tecta volanteis.

Viuitur paruo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum,
Nec leueis somnos timor, aut Cupido
Sordidus aufert.

Quid breui fortes iaculamur auro
Multa? quid terras alio calenteis
Sole mutamus? patrie quis exsul
Se quoque fugit?

Scandit æratas vitiosa naueis
Cura: nec turmas equitum relinquit,
Ocyor ceruis, & agente nimbos
Ocyor Euro.

Latus in præsens animus, quod ultra est,
Oderit curare: & amara lento

A Temperet risu. nihil est ab omni
Parte beatum.

Abstulit clarum citamors Achillem:

Longa Tithonum minuit senectus:

Et mihi fors an, tibi quod negarit,

Porriget hora.

Te greges centum, Siculeq; circum

Mugiunt vacca: tibi tollit hinni-

Tum apta quadrigis equa: te bis Afro

Murice tincta

Vestiunt lana. mihi parua rura, &

Spiritum Graiae tenuem camœnae

Parca non mendax dedit, & malignum

Spernere vulgus.

O T I V M] otium hoc loco accipe vitam tranquillam, pacatam, & quietam, vt apud M. Tull. in Rull. ad Quirit. *ita iucundum est otium, vt & vos, & maiores vestri, & fortissimus quisque vir maximos labores suscipiendos putet, vt aliquando in otio possit esse, praesertim in imperio ac dignitate.* aliud otium describit Catullus ad Lesbiã, incers videlicet & ignauum. *Otium Catulle tibi molestum est: Otio exsultas, nimiumque gestis: Otium & reges prius, & beatas Perdidit vrbes.*

P R E N S V S A E G A O] is, qui in medio mari Aegæo nauigat. Aegæum mare ab insulis appellatum est, quæ in eo mari caprarum similitudinem præ se ferunt: seu quòd in eo Aegæa Amazonum regina perierit: siue quòd eò Aegæus Thesei pater se præcipitauerit. Festus. vide & quæ annotaui ad epist. xi. lib. i. Quidam libri veteres habent *Pressus.*

A T R A N V B E S] Virg. lib. 10. *Æn. Sed sublimè volans nubi se immiscuit atra.*

C O N D I D I T] textit, obduxit, & quasi sepeliuit. **N E Q V E C E R T A F V L G E N T]** sic Virg. *Æn. i. Eripiunt subito nubes calumque, poliumque.*

T H R A C E] Græcum est Θρακη. sic Od. 25. lib. 3. *Hebrum prospiciens, & nix candidam Thracen.* alibi Thraca, vt epist. ad Quinctium: *vt nec Frigidior Thracam, nec purior ambiat Hebrus.* & ad Iul. Florum, *Thracæne vos, Hebrusque nivali compede vincit, &c.*

G A Z A] diuitiæ immensæ, vt supra Ode 29. lib. 1. *icci beatis nunc Arabum inuides Gazis.* similis sententia est epist. 18. lib. 1. *Non domus, aut fundus, non aris aceruus & auri Egroti domini deduxit corpore febreis, Non animo curas.* sic Lucret. lib. 2. *Quapropter, quoniã nil nostro in corpore gaza proficiunt, neq; nobilitas, neque gloria regni: Quod superest, animo quoque nil prodesse putandum est, Si nõ forte, tuas legiones per loca cãpi Feruere cùm videas belli simulacra cientis, His tibi tum rebus timefacta relligiones Effugiunt animo pauida, mortisque timores.*

C O N S V L A R I S L I C T O R] consulatus, seu consularis potestas. Venustè autem consula-

rem lictorem dixit potius, quàm consulatum, significans, consularis lictores non habere potestatem summouendarum curarum, & aliarum mentis perturbationum, quemadmodum turbam summouere solent ante incedentem consulem. sic ferè Plinius lib. 9. cap. 34. vnionem dicit à feminis in publico lictorem dicitari, quia, quemadmodum lictor ante magistratus, ita vnio ante feminas turbam summouet. Dicti autem lictores à ligando, vt docet Nonius. Hi ante prætorem & consulem fasceis & secureis præferbant. *παλδδύχους* appellant Græci scriptores. habebat autem & prætor suos lictores. Cic. in Rullum, *Deinde anteibant lictores, non cum bacillis: sed vt hic pratoribus anteeunt, cum fascibus duobus.* consulatum autem posuit pro quouis alio amplissimo magistratu. Iam vnde sint dicti lictores, docet Plutarchus quæst. Rom.

M I S E R O S T V M V L T V S M E N T I S] animi perturbationes, curas, angores, timores, ægritudines, quibus concitatus tumultuatur ac trepidat.

C V R A S L A Q V. C I R C. & c.] curas, quæ in domibus locupletum, & potentium, ac beatorum istorum, tum crebriores, tum molestiores solent esse. *laqueata tecta* autem, laquearibus ornata. M. Tull. de leg. 2. *Magnificasque villas, & pauimenta marmorea, & laqueata tecta contemno.* Lucretius lib. 2. *laqueata, aurataque templa.*

V O L A N T E I S] tralatio. sic Saty. 6. lib. 2. *simul atras Ventum est Esquilias, aliena negotia centum Per caput & circa saluunt latus.* potest etiam dici esse *συναρπάζειν*, seu *συναρπάζειν*, poetis valde vsitatam.

V I V I T V R P A R V O B E N E] subaudi ab eo, cui paternum, &c. id est, viuit is paruo bene, qui contentus est re sua familiari, & supellectili paterna, modicòque apparatu. Veteres salinorum appositu mensas sacras faciebant, vt declarat illud Arnobij lib. 2. *in penetralibus Vesta ignis perpetuos fouetis focos? sacras facitis mensas salinorum, & simulacrorum appositu?* Præterea sal condimentum est ciborum, immo verò obsonium tenuiorum. Nã cùm præter panem & sale nihil habeant, quod sibi apponant, pane, & sale famem explere coguntur, vt Saty. 2. lib. 2. *Cùm labor exuderit fastidia, siccus, inanis Sperne cibum vilem: nisi Hymettia mella Falerno Ne biberis diluta: foris est promus, &c.* Itaque per salinum, (id est vas, quo sal continetur) sale, vt primum omnium, quæ in mensa apponuntur: & per sale, tenuem & communem omnium hominum apparatus, minimèque sumtuosum victum significari puto. Adiuuat me quòd vulgo dicitur, *multos modios salis simul edendos esse, vt amicitia munus expletum sit:* quod est apud M. Tullium in Lælio: & apud Arist. lib. 8. de mor. ad Nicom. *κτὶ τῶ παροίαν γὰρ ἔστιν εἰδῆσαι ἀλλήλους πρὶν τὰς λεγομένους ἀλας συναλαῶσαι.* id est, Verum enim illud prouerbiū est, Multos modios salis simul edendos esse, vt homines inter se norint. Et Demosthenes, vt est in oratione Æschini *κατὰ κτισίφ.* in simulatus ab Æschine hospitem suum necandum curauisse, respondit audiente populo.

A pulo, *σε τῆς τῆς πόλεως ἀλαί τῆς ζενικῆς πρᾶσις* *ἡ πλείονος ποίσηται*: id est, ciuitatis salerni pluris fecisse hospitali mensa. ad hunc locum pertinet illud ex Saty. 3. lib. 1. *modo sit mihi mensa tripes, & Concha salis puri.* & illud Persij Sat. 5. *eben Vare regustatum digito terebrare salinum Contentus perges, si viuere cum Ioue tendis.* Idem Saty. 4. *Ingemit hoc bene sit, tunicatum cum sale mordens Cepe, & farratam pueris plaudentibus ollam.* & illud Diogenis Cynici, quem cum Craterus rex ad se inuitaret: *βούλωμαι, ἐφη, ἐν ἀθῆναις ἀλα λείχην, ἢ ἄρα Κρατερῶ ἢ πολυτέλους πρᾶσις δόξαυόν.* id est, Malo, inquit, Athenis salerni lingere, quam apud Craterum mensa sumtuosa perfrui. & illud Plautinum ex Rudente, *Sed hic rex cum aceto pransurus est, & sale, sine bono pulmento.*

CUPIDO SORDIDVS] cupiditas sordida, id est, amor, seu Cupiditas pecunia: quæ in hominem verè magni & excelsum animi cadere non solet. Et animaduertat adolescens harum litterarum studiosus, Cupidinis nomen etiam pro cupiditate apud hunc poetam semper esse generis masculini, vt Od. 16. lib. 3. *Contracto melius parua Cupidine Veltigalia porrigam.* & epist. 1. lib. 1. *Feruet auaritia, miserique Cupidine peccus.* & Saty. 1. lib. 1. *At bona pars hominum decepta Cupidine falso.* & Ode 24. lib. 3. *Eradenda Cupidinis Prani sunt elementa.* Atque hæc, quamuis non ita magni ponderis, quidam, cum scirent à me esse occupata, sibi iniustissimè arrogarunt. neque tamen viderunt, hinc Cupidinem esse Dei nomen. Cupido enim omnium rerum amoris & cupiditatis auctor est *ἡ ἀνάγκη.*

QVID BREVI FORTES, &c.] id est, quid nos, qui ad breue tempus floremus, valeamus, & viuimus, multa nobis proponimus, multaque desideramus: *iaculamur*, id est, quasi iaculando petimus, destinamus, & est tralatio à sagittarijs. *σοφροσύνη.* Illa autem breui auofortes, coniunctè sunt legenda, id est, *ὀλιγοχρόνιοι*, & (vt Homeri verbo vtat) *μικροβάδοι*, id est, breuis vita, seu breui tempore morituri: exiguum tempus victuri.

QVID TERR. ALIO CAL. SOLE] quid proficiscimur in terras longinquas, & peregrinas patria relicta? non dissimile est illud Pindari Πυθ. εἰδ. γ. *εἰ δὲ φύλον ἐν ἀνθρώποις μεταβάτατον ὅστις ἀρχῶν ἐπιχόρηται παλαιῶν τὰ πόρτα μεταμόρφια θηρεῶν ἀκράντοις ἐλπίσι.* Id est, Genus est hominum vanissimum, quod despicens domestica, & patria, longinqua circumspicit, & persequitur, res inaneis fallaci spe captas. Sed Virgil. Georg. 2. magis ad rem, *Exsulioque domos, & dulciana limina mutant, Atque alio patriam querunt sub sole iacentem. Alio sole, carmine saculari ad Deos, aliisque & idem nasceris.*

PATRIÆ QVIS EXVL. &c.] si hæc Græcè exprimentur, magis appareat totius sententiæ venustas, hoc modo, *ἡς πατρίδος φύλας ἂν, καὶ ἑαυτὸν ἐφυγε.* Nam exsulem Græci *φυγάδα* nominant, & exsulare *φύγειν* dicunt, id est, fugere. Itaque hanc patronomastiam lingua Latina imitari non potest. sed is tamen, qui Græcè sciat, facillè eam agnoscat. Iam exsulè à solo Nonius ait esse nominatum, vt extor

rem à terra: vnde mirum est ab exsule vulgò exsiliium, non exsiliium dici. hanc sententiam autem copiosè persequitur Lucret. lib. 3. in extemo. *Exit saepe foras magnis ex adibus ille, Esse domi quem pertasum est, subitòque reuertit: Quippe foris nihilo melius qui sentiat esse: Currit agens mannos ad villam hic præcipitanter, Auxilium tectis quasi ferre ardentibus instans. Oscitat extemplo, tetigit cum limina vilæ, Aut abijt in somnum grauis, atque oblitia querit: Aut etiam properans urbem petit atque renisit. Hoc se quisque modo fugit: at, quod scilicet (vt sit) Es fugere haud potis est, ingratis heret, & angit, &c.* eodem pertinet illud Saty. 7. lib. 2. *Non horam tecum esse potes, non otia rectè Ponere, teque ipsum vitas fugitiuus & erro.* Ad hunc locum pertinet etiam illud Aristot. lib. 9. de morib. ad Nicom. *Ἰησι δὲ οἱ μοχλοῖ μετ' ἂν σωμαμερέουσιν, ἑαυτὸς δὲ φεύγουσιν, &c.* nam ea reperies annotata, satyra illa. 7. ad illum versum *Non horam tecum, &c.*

SCANDIT ERATAS] eadem ferè Od. 1. lib. 3. *sed timor & mina Scandunt eodem, quò dominus, neque Decedit erata triremi, & Post equum sedet atra cura.* Vberius autem Lucret. lib. 2. *Quòd si ridicula hæc, ludibriūque esse videmus, Reueraque metus hominum, curaq; sequaces Nec metuum sonitus armorū, nec fera tela, Audadterq; inter Reges, rerūque potentis Versantur, neque fulgorem reuerentur ab auro, Nec clarum vestis splendorem purpureai: Quid dubitas, quin omne sit hoc rationis egestas? &c.*

ET AGENTE N. OCYOR] Virg. li. 12. *Æn. Ni fuga subsidio subeat, fugit ocyor Euro.*

IN PRÆSENS] non in posterum, aut futurum tempus. Suadet enim vt in diem viamur: vt Ode 8. lib. 3. *Dona presentis cape latus hora.* & 29. lib. eod. *ille potens sui, Latiusque deget, cui licet, in diem, Dixisse, vixi: cras vel atra Nube polum pater occupato.* & epist. ad Bull. lib. 1. *Tu, quancumque Deus tibi fortunauerit horā, Grata sume manu, nec dulciana differ in annum.* Nam (vt idem ait Ode 7. lib. 4.) *Quis scit, an adijciant hodierna crastina vita Tempora dijs superi?* Quin Pindarus, qui multo feruorior Horatio est, multo que grauiora tractat argumenta, ait se diurnam oblectationem persequentem, sensim senescere, atque ad mortem progredi. eius verba sunt hæc, *εἰδ. ἐκτω. ὁ δ' ἀθανάτων μὴ θρασέτω φθόνος, ὅπ' περὶ τὸν ἐφάμερον διώχων, ἑκαλὸς ἐπιμυγῆρας, ἐς τὴν μύροισιν αἰῶνα.* & *ἰαδ. μ. εἰδ. η. apertius: quicquid ante pedes est, esse melius, eoque esse fruendum, cum dies is, qui vitæ nostræ cursum terminat, capitibus nostris semper impendat.* sic Pind. *τὸ δὲ πρὸς πόδες, ἀρειὸν αἰεὶ χεῖμα πᾶν ἰδὸς γὰρ αἰὼν ἐπ' ἀνδράσι κρέματα ἐλίσσαν βίον τὸν πόρον.* Denique Theognis monet, vt conuiujs & sermonibus honestis in præsentia oblectemur: futura autem Dijs curanda relinquamus. sic Theog. *Νῦν μὲν πίνοντες περὶ πόδα καλά λέγοντες Ἄρσα δ' ἐπιπέσει, παύται θεοῖσι μέλει, id est, Nunc oblectemur potantes, scita loquentes. Sint autem cura postera dijs superis.* quibus concinunt illa Euripidis in Alcest. *ταῦτ' ἐν ἀκόντας, καὶ μαθὼν ἐμὴ πάρα, Εὐφρανε σαυτὸν, πίνε, τὸν κατ' ἡμέραν βίον λογίζου, τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης, id est, His igitur auditis, & ex me cognitis, Te ipsum oblecta, bibe. diurnam vitam, tuam esse deputa: cetera fortunæ:*

A QVOD VLTRA EST] id est, quod futurum est. nam presentia duntaxat nos attingunt: futura autem nondum ad nos pertinent. Quemadmodum hic futurum per id, quod ultra nos est, significatur: quia nondum ad illa peruenimus: ita Oda 29. lib. 3. per id, quod retro est, prateritum, quia illa praterijimus, non tamen irritum *Quodcumque retro est Efficiet, &c.*

LENTO TEMP. RIS.] sic reperi scriptum in sex libris calamo exaratis, Don. Faer. Vrsini, Tornes. Ruffardino, Nicotiano, cum libri vulgari habeant *lato*. quam tamen scripturam, si quis malet, non refello, neque admodum improbo. sed *lento* magis probo: idq; interpretor, moderato, non profuso.

B NIHIL EST AB O. P. BEATVM] Pulchre Pindarus Πινδ. εἰδ. γ. ostendens idem, quod hic Horat. nihil esse ab omni parte beatum, ait, Deos immortalibus vni bono hominibus dato, duo mala admiscere solere: hæc autem mala insipientibus moderatè ferre non posse, suamque aduersam fortunam fronte & vultu declarare & prode: & si quid boni habeant, stulticia sua obruere, atque extinguere: sapientibus contra dissimulando sua quidem mala occultare: bona autem semper in promptu habere, & his suas molestias consolari ac leuare: sic Pinda. πῆματα σύνδυο δαίμονται βροτοῖς ἀθάνατοι. τὰ μὲν ὄντι ἐδύναται νήποιο κόσμῳ φέρειν. ἀλλ' ἀγαθοὶ τὰ καλὰ τρέφαντες ἔξω. adde cet. quæ deinceps sequuntur de Peleo, Cadmo, Achille. illum autem Pindari locum videtur Theognis expressisse his versibus. εἰδὲς τι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος, ἀλλ' ὁ μὲν ἐδολὸς Τολμᾶ ἔχων τὸ κακόν, κ' ἔκ' ἐπίδηλος ὄμωσ' Δειλὸς δ' ἔκ' ἐκκακοῖσιν ἐπίσταται, ἢ τ' ἀγαθοῖσιν Θυμὸν ἔχων μέμνειν. id est, Nullus est omni ex parte beatus: sed vir bonus qui dem audet fortunam aduersam excipere & subire: neque tamen præ se fert ægritudinem, aut casum suum aduersum. At improbus & ignauus neque in malis, neque in bonis constantem animū retinens manere potest. Rursus Pindar⁹ Νεμ. εἰδ. ζ. difertè negat fieri omnino posse, ut aliquis vnus vniuersam beatitudinem sit consecutus. τυχὴν δ' ἐν ἀδύνατον εὐδαιμονίαν ἀπάσαι ἀνελόμενον. Eodem pertinent tres Eurip. senarij in Steneb. ἔκ' ἐστὶν ὅστις πάντ' ἀντρεῦ δαιμονεῖ. Ἡ γὰρ πεφικὸς ἐδολὸς ἐκ' ἔχ' βίον· Ἡ δυσχερὴς ὄν πικρῶν ἀροῖ πλάκα, id est, non est quisquam, qui omni ex parte beatus sit. Nam aut bonus natura factus viuendi facultatibus caret: aut ignobilis & humilis natus, agros fertilibus & opimos arat.

C ABSTVLIT CLAR. CITA MORS ACH.] apud Homerum Achilles se μινυθάδιον à matre editum esse, id est, vitæ breuis hominem, dicit: Μητηρ, ἐπὶ μὲ ἔτεκός γε μινυθάδιον περὶ ὄντα, Τιμὴν περ μοι ὀφελὲν ὀλύμπτος ἐγγυαλίξαι. id est, Mater, quandoquidem me peperisti breuis vitæ hominem, At certe Deus mihi honorem & gloriam tribuere debebat. cui sic respondet Thetis, Ω μοι πικρὸν ἐμὸν, τί νυ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τέκυσσα, Διτ' ὀφελὲς παρὰ νήσῳ ἀδάκρυτος, καὶ ἀπήμῳ Ἡδαι, ἐπὶ νυ τοῖ αἴσα μινυθάδιον, ἢ μάλα δὴν. id est, Hei mihi, fili mi, quamobrem te sustuli & alui, posteaquam cum dolore peperisti? Vtinam expers lacrymarum, & malorum ad naucis sederes:

D quandoquidem breuis tibi vitæ à dijs concessa est, neque admodum diu victurus es. & eadem pro filio Iouem orans, Τιμὸν μοι ἴδον, ὅς ἀκωμωρώτατος ἄλλων Ἐπλετο. id est, filium meum honore afficito, qui breuissimæ inter alios homines vitæ natus est. & il. i. ipse Achilles narrat se de matre audiuisse, si gloria studeat, sibi breui esse moriendum. Μητηρ γὰρ τα με φησὶ, &c.

LONGA TITHONVM] immortalitatem quidem Tithonus, quam optauerat, consecutus est: sed eam senectus insuauem, atque amaram reddidit, cum se omnibus profus voluptatibus, atque oblectationibus, ætatis culpa, priuatum esse sentiret: quem ob id in cicadam versum esse aiunt. Narrant Tithonum ab Aurora immortalitatem quidem impetrasse, quam petierat, sed non ἀγήρασιαν, id est, vitam senectutis expertem, & perpetuam iuuentam, quam petere eum fugerat. Ita factum est, ut in cicadam versus sit, animal aridissimum & siccissimum, & canorum, & garrulum: quæ senectuti conueniunt. Senectus enim est natura loquacior, ut scribit M. Tullius in Catone maiore: & sola vox ferè in senibus remanet: quod notat Seruius hunc versum proferens ad illum Virg. Æneid. 4. Tithoni croceum linquens aurora cibile. Admonet autem Eustathius ad primum versum il. x. Tithoni nomen vsurpari solere de senibus infelicibus, & laboriosis. Sup. Od. 28. lib. 1. Tithonὺςque remotus in auras.

E PORRIGET] producet, prorogabit: seu si quis malet, præbebit.

TE GREGES CENTVM, &c.] circum te greges centum, & Sicula vaccæ mugiunt. Diuitiæ olim in bouum armentis, & pecudum gregibus erant positæ. Hom. il. i. Ενδ' ἀδρες ναῖσαι πολυρῥώες, πολυβόται. id est, in ea autem vrbe habitant viri agnis, & bobus abundantes. & Hesiod. ἐργ. καὶ ἡμε. ἀδρες πολὺμηλοὶ τ' ἀφνειοὶ τε. id est, viri ouib⁹, & diuitijs affluentes. & Her. ἔραν. ὄρθαυτα καὶ ἐδῆτινον ἐπὶ μωδῶ παρὰ τῷ βασιλεῖ ὁ μὲν ἵππους νέμων, ὁ δὲ βοῦς. ὁ δὲ νεώτατος αὐτῶν Περδικκὸς τὰ λεπτὰ τῶν περὶ βότων. ἔσαν γὰρ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τ' αἰθροῦσι ἀδινέες χημάσιν, ἢ μόνον ὁ δῆμος. id est, hic etiam hi tres fratres mercede conducti regi seruebant: alius equos pascens, alius boues, alius, qui erat natu minimus, Perdicca, oueis. Erant enim olim reges pecunia tenues & infirmi, non solum populus.

F TOLLIT HINNITVM] edit hinnitum. vltima syllaba nominis hinnitum pertinet ad principium versus deinceps subsequenti, hoc modo: tibi tollit hinni-T apta quadrigis equa. ut sup. Ode 13. ille venena Cholchi-Ca, & quicquid, &c. tollere hinnitum autem sic dictum, ut tollere cachinnum, risum, clamorem. lib. de arte poet. Romani tollēt equites, pediteque cachinnum. & ibidem, Ne spissē risum tollant impune cateruæ. & M. Tull. lib. 2. ad Q. Fratrem epist. 1. deinde eius opera repente à Graecostasi, & gradibus clamorem satis magnum sustulerunt. & epist. tertia. opera Clodiana clamorem sustulerunt. & Lucret. lib. 3. Tollunt clamores, quasi si ingulentiur ibidem. & Virgil. Æneid. 3. Clamorem immensum tollit.

APTA QVADRIGIS EQVA] etiam hoc loco

